

flaaet, at der skal anvendes et Beløb af 100,000 Kr. til Fordeling gennem Skolefondene efter Ministeriets Støn om den tilstedeværende Trang. De skulle fordeles til de Kommuner, som maa anses for særlig trængende.

Naar vi nu skulle til at undersøge, hvor stor en Udgift det vil komme til at dreje sig om for Statskassen, skal jeg gøre opmærksom paa, at Statskassen jo for Tiden udreder 902,000 Kr. til Almue-skolevæsenet. Jeg bortser her fra de 10,000 Kr., som første Gang ere blevne optagne paa indeværende Aars Finanslov til Almue-skolen. Af disse 902,000 Kr. ere 402,000 Kr. bestemte til Alderstillaeg og Pensioner til Lærere, og de 500,000 Kr. ere de paa § 26 paa Finansloven bevilgede Lønningstillæg. Disse 500,000 Kr. ville nu selvfølgelig falde bort. Dernæst ville af de nævnte 402,000 Kr. de 40,000 Kr. ligeledes falde bort, nemlig det Beløb, som udgør Statskassens omtrentlige Andel af Alderdomstillæget. Der bliver saa tilbage 362,000 Kr., som udgør Halvdelen af Pensionsskylden, den anden Halvdel bæres af Skolefondene. Dette Beløb vil selvfølgelig vedblivende blive udredt. Til disse 362,000 Kr. kommer nu efter de anstillede Beregninger en Udgift af 334,000 Kr. til Købstæderne og 1,425,000 Kr. til Landkommunerne og saa de 100,000 Kr., jeg før omtalte, til Fordeling til trængende Kommuner. Dette udgør i alt en Udgift af 2,222,150 Kr. og altsaa en Merudgift i Forhold til den nuværende Udgift, 902,000, af 1,320,000 Kr. Hertil kommer nu endvidere en Udgift, med Hensyn til hvilken jeg skal sige et Par Ord. Det vil være det høje Ting bekendt, at der tidligere har foreligget for Regeringen og tillige for Rigsdagen i Samlingen 93-94 Andragende fra Kjøbenhavns Kommune om at faa et Tilskud til dens Skolevæsen i Tilghed med, hvad der er tilstaaet Skolevæsenet uden for Kjøbenhavn. Hverken Regeringen eller Rigsdagen, i alt Fald ikke dette Ting — Landstinget har for sit Vedkommende ikke haft Beslighed til at udtale sig om Sagen — have ment, at der var Anledning til at komme denne Begæring i Møde. Jeg tror, at dette Standpunkt hidtil har kunnet hævdes, for saa vidt man har kunnet betragte det Tilskud, der er ydet fra Statskassens Side, som ydet direkte som Lønningstillæg til Lærerne og som et Tilskud til deres Pension, idet Forholdet jo er det, at Staten ikke har Afgang til gennem Kultusministeriet paa samme Maade som over for Kommunerne uden for Kjøbenhavn at udøve nogen Kontrol med Hensyn til Lønningssmaaen og Pensioneringen af Lærerne her i Kjøbenhavn. Forholdet stiller sig imidlertid efter min

Mening anderledes, naar man gaar til en saa betydelig Merudgift som den, der her er foreslaaet, hvormed Meningen jo ikke blot er den at sætte Kommunerne i Stand til at lønne deres Lærere bedre, men ogsaa at sætte dem i Stand til overhovedet at oparbejde deres Skolevæsen. Det vil med andre Ord sige, at denne Forøgelse i Udgifterne til Kommunerne uden for Kjøbenhavn nærmest har Karakteren af et Tilskud til disse Kommuner, et Tilskud, som ganske vist ikke i nogen væsentlig Grad vil blive nogen positiv Indtægt for Kommunerne, men som vil sætte dem i Stand til at spare Udgifter, der efterhaanden ville påtvinge sig dem med Nødvendighed. Under disse Omstændigheder kan det jo ikke nægtes, at Kjøbenhavn bliver forfordelt, naar den gennem sit Bidrag til Statskassen ogsaa giver Statstilskud til Skolevæsenet paa Landet, men ikke opnår noget som helst til Gengæld til Fordel for sit eget Skolevæsen. Der er derfor paa Forslaget optaget et Beløb paa 170,000 Kr. som aarligt Tilskud til Kjøbenhavn, idet der til Grundlag for Beregningen heraf er lagt Elevantallet i Kommuneskolerne henholdsvis i Kjøbenhavn og uden for Kjøbenhavn. Vi komme herved op til en Merudgift for Staten i Forhold til dens nuværende Udgift til Skolevæsenet af 1,490,000 Kr. Jeg skal til Slutning kun nævne, at Lovforslaget, for saa vidt det angaar Lønningbestemmelser, er foreslaaet først at skulle træde i Kraft den 1ste Januar 1898, idet der selvfølgelig forud for en saadan Forandring i hele Lønningssmaaen vil gaa vidtløftige Forarbejder, der ikke kunne paaregnes at være endte inden for et kortere Tidsrum. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvilje.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Indenrigsministeren fremsætter: a. Forslag til Lov om Næringsdrift. b. Forslag til Lov om Valg af Borgerrepræsentanter i Staden Kjøbenhavn. c. Forslag til Lov om Fiskeriet i Danmark. d. Forslag til Lov om Frednings- og Ordensbestemmelser for Fiskeriet i de til Kongerigerne Danmark og Sverige grænsende Fjervande. e. Forslag til Lov om Bederlag for Kontorudgifter til Amtmandssembederne. f. Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 14de April 1893 om Satsunderskøttelse til Bekæmpelse af Tuberkulose hos